

oppdal

(shhh. hemligt.)

I skuggan av de från Oslo närbelägnare skidorerna Lillehammer och Hemsedal lever Oppdal ett mer anonymt liv. Här kommer det inga veckoslutsbussar från Sverige och Ryssarna har ännu inte hittat hit. Norges till ytan största skidområde är för många fortfarande okänt.

Text: Magnus Wiström
Bild: Per-Ola Andersson

Jonas Lodén har siktat in sig på mjuklandning.

»De är kräsna och kräver att parken ska vara i bästa skick. Har det kommit en massa snö stannar de hemma.«

- De avskyr puder. Det är det värsta de vet.

Solen skiner och Oppdals bästa jibbare har samlats för att visa sina tricks framför Poas kamera. Vår guide Tore förklarar deras inställning till nysnö.

- De är kräsna och kräver att parken ska vara i bästa skick. Har det kommit en massa snö stannar de hemma.

När vi tittar ut första morgonen, droppar det från taken. De nordvästliga vindarna som dragit in mängder av snö under veckan har ersatts av milda vindar från syd. Vi har taskig timing. Lavinfaran har varit hög under veckan och två ras har gått i området. Stor utryckning med helikopter och hundar efter att två friåkare utlöst en lavin väster om Vangslia. Ena personen fick grävas fram av sin kamrat och som tur var slutade allt lyckligt.

Tore möter upp oss vid Vangslias dalstation. Liftarna öppnar först klockan tio och det mesta sker i ett lugnt tempo. Inga skidåkare hänger på låset i väntan på att liftarna ska dra igång.

- Det är sällan mycket folk på vardagarna och de flesta kommer först vid elva, förklarar Tore.

VI TAR DEN LÅNGA släpliften som tar oss upp till cirka 1300 meter. Det mesta av det vi ser från liften är uppkört, men vi följer efter Tore som skråar ut skidåkarens höger från liften. Här är det stora ytor att åka på och några ospårade har lämnats kvar till oss. Snön har satt sig något av värmen, men det är mjukt och åkningen är härlig. Det är bra lutning första biten på kalfjället innan vi kommer ner mot skogen.

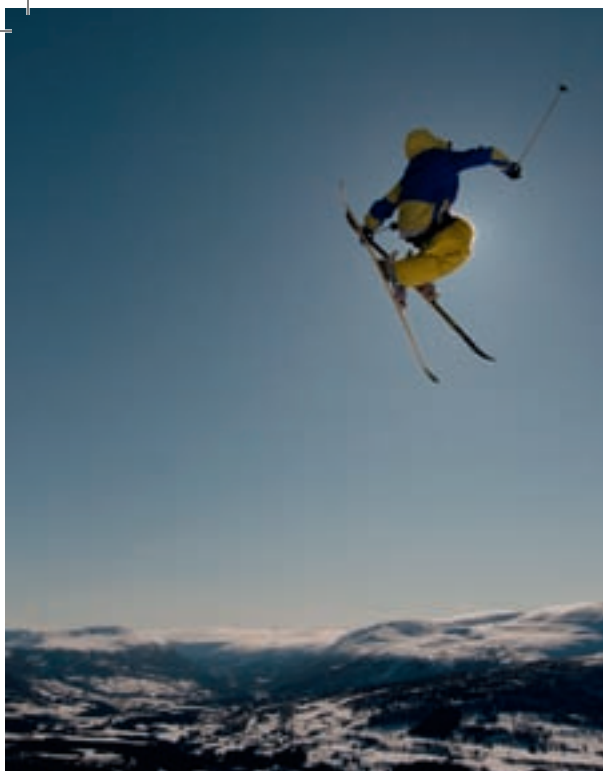
Från toppen av Vangslia som ligger

längst väster ut i systemet, tar vi transportsträckan till Ådalen. Skidåkningen i Oppdal sker på fyra olika fjäll och binds samman av liftar och transportsträckor. På båda sidor om släpliften i Ådalen finns stora ytor att åka på. Skidåkarens höger om liften med flera klippor för större eller mindre dropp. Området på andra sidan kallas NTNU-branten för sin popularitet bland Trondheims tekniska studenter. Från toppen av Ådalen når vi med en del stakande Skårdalen, även kallad Pissrännan. En smal ravin med branta sidor som bjuder på fin men ibland också farlig åkning. Den 8:e mars 1969 är en samling ungdomar från Trondheim här på skidutflykt och åker ner i rännan. En lavin går och sju personer omkommer. Ett minnesmärke vid rännans slut påminner oss om händelsen.

OPPDAL HAR FOSTRAT många bra skidåkare. Aksel Lund Svindal gick på skidgymnasiet här tillsammans med bygdens son Eirik Finseth. Eirik var på den tiden bättre än Svindal, men Eirik som alltid gillat att leka på berget valde senare friåkning framför racing. Efter avslutad säsong brukar Svindal byta ut racingskidorna mot ett bredare par för att tillsammans med Eirik spåra kanadensiskt puder framför kamerorna på något filmteam. Vår guide Tore berättar att Eirik aldrig gick i förskolan utan var i backen och åkte skidor istället. Inte konstigt att man blir en bra skidåkare då. Speciellt med skandinavians brantaste barnbackar.

Mellan Vangslia och Stölen ligger Hovden. En stolslift tar oss upp till den halvmåneformade restaurangen med panoramafönster. Här finns flera bra skogspar- ▶

Artikelförfattaren har bråttom ner till Pissrännan.

Sol och en nypreparerad park, då kommer jibbarna fram.

Tore visar bästa vägen ner.

tier för åkning när sikten är sämre. Skrå ut vänster om restaurangen och du kommer till området som kallas Paradiset. Ett åk med en brant inledning som är riktigt bra om det är mycket snö. Vintern 2000 körde man här en friåkningstävling. Eirik vann och jag har för mig att svensken Per Huss var två, minns Tore. Sommartid är liften öppen för turister som vill kolla på utsikten från restaurangen eller störta ut för berget på cykel i crossbanan.

- Det kommer karavaner av husbilar som är på väg upp till Nordkap och i och med att vi ligger längs E6:an stannar många till här, förklarar Tore.

OPPDAL UTSTRÅLAR EN familjär, tillbakalutad atmosfär. En klassisk, lite gammaldags skidort utan hypereffektiva åttastolsliftrar. Här är det ingen morgonskidåkning med inkluderad frukost från klockan 7. Man sover ut. Kommer du när liftarna öppnar klockan tio, är du troligen först upp. Liftarna, som i huvudsak är släpliftrar kan tyckas planlöst uppsatta, men få om ens någon annan Skandinavisk skidort har så mycket lättåtkomlig offpist. Det är de sydvästvända fjällen, snön och skidåkning som är i fokus.

Mellan foten av Hovden och E6:an ligger centrum, med ett ganska bra utbud av

restauranger, ett par välsorterade sportbutiker och några hotell. Vi är törstiga och slinker in på Bryggeriet.

Bakom bardisken håller Dean från Nya Zeeland upp det hembryggda ölet. Dean jobbar under sommarhalvåret med försränning som är en populär aktivitet i områdena kring Oppdal.

Norge är för försränning vad Alaska är för skidåkning, förklarar Dean och serverar mig en kall. I Nya Zeeland måste man åka helikopter för att komma åt bra försränning. Här kan man ta bilen. När snön lägger sig byter Dean ut paddeln mot snowboarden.

Jag stannar nog här någon säsong till, säger han och fyller upp nästa glas så att skummet rinner över kanten.

ETT ÅK SOM RANKATS som ett av Norges sex bästa offpiståk är Kinnpiken. Ta toppliften vid Stölen för att sedan skråa österut mot Kinnpiken. Håll höjd och efter tjugo minuters travers när man fram till kanten. En stor gryta med brant inledning öppnar sig och lockar till stora svängar. Får du åka här tidigt efter ett snöfall kan det vara värt hela resan. Se till att ha transporten ordnad, då åket slutar vid vägen, några kilometer från dalstationen. Här arrangerades redan 1963 norska mästerskapen i störtlopp med en ung Erik Häker som föråkare. En annan

duktig skidåkare från Oppdal.

- Vi har planer på att utvidga systemet österut med liftrar på Kinnpiken, men för det krävs en ny ägare som kan gå in med kapital, förklarar Terje, en av de nuvarande ägarna.

NÄR VI EFTER DAGENS åkning återhämtar oss med en öl på terrassen vid Vangslia lyser kvällssolen upp det majestätiska Ålmannberget på motsatt sida.

Där, till vänster om TV-masten, är ett bra åk i rännan, säger Tore och pekar. Från där vi står ser berget lodrätt ut och rännan inte mer än metern bred.

Det ser värre ut än vad det är, förklarar Tore. Bäst är det vid mjuk vårsnö. Free Radicals filmade där vintern -99, med bland andra Sverre Liliequist.

Kvällen avslutar vi på Spisbar, där det serveras god pasta och delikata hamburgare. Rello från Växjö jobbar som kock här sedan tolv år och stortrivs. Varför Oppdal? undrar vi.

- Jag ville ha tillgång till bra skidåkning och det är inte så känt utanför Norge, så det är sällan mycket folk. Oppdal är Norges bäst bevarade hemlighet, förklarar Rello med ett leende.

FAKTA OPPDAL

Skidområdet är fördelat på fyra fjäll där backarna är vända mot sydväst. Fallhöjden ligger mellan 500 och 600 meter och stor del av skidåkningen sker ovanför trädgränsen. Av de totalt 18 liftarna är 3 sittliftar. Vid Vangslia som ligger längst västerut finns två parker. En med större hopp och en för nybörjare. Under några dagar i April arrangeras här Mega Park. Norges största parkevent. Här finns också en barnbacke liksom vid Stölen. Lättillgänglig offpist finns i alla skidområden. Brantast är det i Hovden och övre delen av Vangslia. Liftköer? Nej, det ser man sällan i Oppdal.

Ta sig hit

Från Göteborg tar vi E6:an norrut via Oslo. En resa på knappt 70 mil om man genar över fjällmassiven på väg 27. Är det besvärligt väglag kan det vara idé att hålla sig till E6:an.

Kommer du från norra Sverige är det 37 mil från Östersund via Trondheim. En resa som tar fem och en halv timma enligt Google maps.

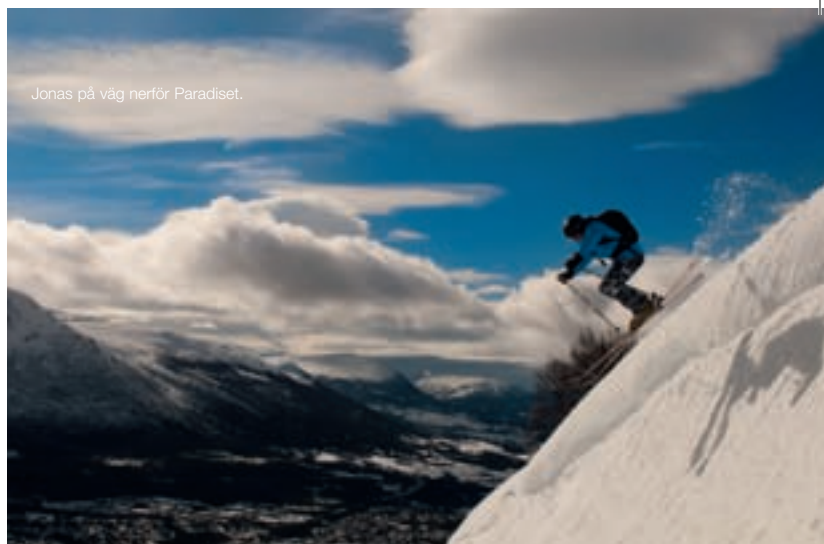
Tåg via Oslo kan också vara ett alternativ. Man kliver av i Oppdal centrum vid Quality Hotel. Härifrån går det gratis skidbussar. Tåg från Göteborg via Oslo tar drygt nio timmar.

Med flyg tar man sig till Trondheim. Därifrån ligger Oppdal 12 mil söderut längs E6:an.

Boende

För boende kolla in www.oppdal.com. Det finns några hotell i centrum och bra utbud av stugor. Quality Hotel Oppdal – Kliv av tåget och gå direkt in på hotellet. Gratis skidbuss till backen. Hotel Nor - I centrum med 750 m till närmaste lift. Vill du bo nära backen kan Sletvold Hotel & Apartments vara ett bra val. Endast 100 meter från liften. www.sletvold.norlandia.no

Jonas på väg nerför Paradiset.

Magnus, Jonas och Jocke traverserar mot nästa hang.

I Oppdal går det att hitta orörda ytor flera dagar efter ett snöfall.

Utsikt mot det majestätiska Ålmanberget.

